

MINISTRU KABINETA SĒDES PROTOKOLLĒMUMS

Informatīvais ziņojums "Informatīvais ziņojums par Finanšu ministrijas pārziņā esošo Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības aktualitātēm līdz 2023. gada 1. martam (pusgada ziņojums)"

1. Pieņemt zināšanai iesniegto informatīvo ziņojumu.

2. Lai paātrinātu Eiropas Savienības fondu (turpmāk – ES fondi) 2021.–2027. gada plānošanas perioda investīciju īstenošanu, tai skaitā veicinātu Eiropas Komisijas noteiktā ikgadēji deklarējamo izdevumu minimālā sliekšņa (turpmāk – n+3 princips) izpildi, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija regulas (ES) 2021/1060, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (turpmāk – Regula) 105. un 106. pantā noteiktos ES fondu saistību atcelšanas principus un noteikumus (informatīvā ziņojuma 3. un 5. sadaļa):

2.1. Satiksmes ministrijai nodrošināt ieguldījumu priekšnosacījuma (apstiprināta nozares stratēģijas “Indikatīvais dzelzceļa infrastruktūras attīstības plāns 2023.–2027. gadam”) izpildi ES fondu līdzfinansējuma saņemšanai dzelzceļa jomā 2021.–2027. gada plānošanas periodā;

2.2. atbildīgajām iestādēm un Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai atbilstoši kompetencei nodrošināt spēkā esošus investīciju īstenošanas noteikumus un projektu iesniegumu atlases ne vēlāk kā informatīvā ziņojuma 3. pielikumā iekļautajā laika grafikā norādītajos termiņos. Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai, līgumā vai vienošanās paredzot atbilstošus projektu uzraudzības pasākumus un tos ieviešot, intensificēt “konsultē vispirms” principu, lai savlaicīgi identificētu riskus projektu īstenošanas laika grafiku ievērošanā un piemērotu riskus mazinošos pasākumus plānoto maksājumu intensitātes veicināšanai plānotajos apjomos;

2.3. apstiprināt n+3 principu nacionālā līmenī katrai atbildīgajai iestādei, nosakot ikgadēji pieprasāmo Eiropas Komisijai ES fondu daļas minimālo apjomu proporcionāli katras iestādes pārziņā esošo ES fondu piešķīrumam (informatīvā ziņojuma 11. pielikums);

2.4. atbildīgajām iestādēm priekšlikumus Ministru kabineta lēmumam par ātrāk uzsākamiem investīciju projektiem, augstas gatavības projektiem vai citiem risinājumiem investīciju paātrināšanai ir tiesības iesniegt Ministru kabinetā steidzamības kārtībā;

2.5. Finanšu ministrijai, konstatējot nozīmīgu risku atbildīgajām iestādēm nespēt nodrošināt šī protokollēmuma 2.3. apakšpunkta izpildi un attiecīgi Latvijai nespēt izpildīt n+3 principu, steidzamības kārtībā informēt Ministru kabinetu par situāciju un sniegt priekšlikumus iespējamiem ārkārtas risinājumiem, tai skaitā par piešķiruma pārdalēm, prioritāri vērtējot iespējas 2014.–2020. gada plānošanas perioda ES fondu investīciju projektu izdevumus pilnībā vai daļēji pārceļt finansēšanai ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda programmas piešķiruma ietvaros;

2.6. apstiprināt kārtību, ka atbildīgo iestāžu pārziņā esošām investīcijām ES fondu piešķiruma daļa tiek samazināta proporcionāli šī protokollēmuma 2.3. apakšpunktā norādīto finanšu mērķu neizpildēm (n+3 princips) gadījumā, ja Eiropas Komisija piemēro Latvijai ES fondu saistību atcelšanu programmai gadījumā atbilstoši Regulas 107. pantam (n+3 principa neizpilde);

2.7. Finanšu ministrijai steidzamības kārtībā informēt Ministru kabinetu Regulas 107. panta iestāšanās gadījumā par ES fondu saistību atcelšanu programmai (n+3 principa neizpilde) un par nepieciešamo turpmāko rīcību, ievērojot šī protokollēmuma 2.6. apakšpunktu;

2.8. lai mazinātu administratīvo slogu visām iesaistītajām pusēm, paātrinātu projektu iesniegumu atlases uzsākšanu, ievērotu Regulas prasības gadījumos, kad atbildīgās iestādes plāno izmantot Regulas 55. panta 1. punktā noteikto vienkāršoto izmaksu vienoto likmju veidu (tiešajām attiecināmajām personāla izmaksām par darbību līdz 20 % no pārējām tiešajām attiecināmajām izmaksām), atbildīgās iestādes neizstrādā atsevišķu vienkāršoto izmaksu metodiku, bet nepieciešamo informāciju un pamatojumu, tai skaitā datu un aprēķinu atbilstību Regulas 53. panta pamatprincipiem ietver Ministru kabineta noteikumu par specifiskā atbalsta mērķa īstenošanu sākotnējās ietekmes ziņojumā (anotācijā).

3. Lai nodrošinātu Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma (turpmāk – Atveseļošanas fonds) plāna atbilstošu ieviešanu, tai skaitā Eiropas Komisijā iesniegtu ikgadējā maksājuma pieprasījumu par atskaites punktu un mērķu (turpmāk – rādītāji) izpildi un intensificētu valsts budžeta likumā paredzēto izdevumu izmantošanu projektu ieviešanai, atbildīgajai nozares ministrijai un Valsts kancelejai (informatīvā ziņojuma 4. un 5. sadaļa):

3.1. līdz 2023. gada 31. decembrim nodrošināt spēkā esošu Atveseļošanas fonda plānā iekļautās reformas un investīcijas atbalsta piešķiršanas mehānisma ieviešanas kārtību;

3.2. nodrošināt maksājuma pieprasījumā iekļaujamo 2022. gada kavēto rādītāju izpildi ne vēlāk kā līdz 2023. gada 30. jūnijam un līdz ne vēlāk kā 2023. gada 14. jūlijam iesniegt Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā rādītāju sasniegšanas pamatojošo dokumentāciju un pārvaldības deklarāciju pēc visu rādītāju izpildes, izņemot gadījumos, ja ar Ministru kabineta lēmumu ir noteikts citādi vai saņemts pozitīvs Eiropas Komisijas lēmums par Atveseļošanas fonda plāna grozījumu priekšlikumiem;

3.3. atļaut Labklājības ministrijai palielināt Atveseļošanas fonda investīciju 3.1.2.1.i. "Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem", 3.1.2.3.i. "Ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojuma noturība un nepārtrauktība: jaunu ģimeniskai videi pietuvinātu

aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstība pensijas vecuma personām" un 3.1.2.4.i. "Sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu sinerģiska attīstība cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem drošumspējas veicināšanai" finansējumu kopsummā par ne vairāk kā 8 501 144 euro, ja saņemts pozitīvs Eiropas Komisijas viedoklis par iesniegtajiem Latvijas Atveseļošanas fonda plāna grozījumiem attiecībā uz konkrētajām investīcijām pirms galīgā Eiropas Komisijas lēmuma pieņemšanas, izdevumus priekšfinansējot no 80.00.00. budžeta programmas "Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai".

4. Iekšlietu ministrijai līdz 2023. gada oktobrim informēt Ministru kabinetu par Eiropas Ekonomikas zonas grantu līdzfinansētās programmas "Starptautiskā policijas sadarbība" ieviešanas riskiem un rīcību, tai skaitā, lai novērstu 2023. gada 4. janvārī publicētajā Valsts kontroles revīzijas ziņojumā "Tiesu ekspertīžu institūta reformas īstenošanas izvērtējums" minētā riska iestāšanos par nepamatotu valsts budžeta līdzekļu 108 000 euro izlietošanu telpu pārbūves būvprojekta izstrādei un autoruzraudzībai Valsts policijas īstenojamā projektā "Atbalsts Valsts policijai ekonomisko noziegumu izmeklēšanas paātrināšanai un kvalitātes uzlabošanai Latvijā" (informatīvā ziņojuma 6. sadaļa).

5. Atļaut Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai nesamazināt 2014.–2020. gada plānošanas perioda ES fondu un valsts budžeta līdzfinansējumu un pagarināt īstenošanas termiņus projektiem pamatotos gadījumos un atbilstoši atbildīgo iestāžu vērtējumam (informatīvā ziņojuma 1. un 2. pielikums).

6. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai sadarbībā ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru izvērtēt nepieciešamību un iespējas pagarināt iznākuma rādītāja sasniegšanas termiņu Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas" projektiem un, ja nepieciešams, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai izstrādāt attiecīgus grozījumus Ministru kabineta noteikumos un virzīt izskatīšanai Ministru kabinetā kā steidzamus.